

Üç Hikâye (Geç Dönem Doğu Türkçesi)

Yıldızlı, M. E. & Temel Alemdar, E. (2022). Üç hikâye (geç dönem Doğu Türkçesi), İstanbul: Doğu Kütüphanesi, 1. Baskı, 252 s.

Burcu YILMAZ *

Doğu (Çağatay) Türkçesi, 14. yüzyılın sonu ile 15. yüzyılın ikinci yarısında Timürlü sülalesi devrinde, Semerkant ve Herat merkezlerinde klâsik bir edebî dil hâline gelen, Alî Şîr Nevâyî zamanında ise ortak yazı dili şeklinde kullanılmaya başlanan edebî dildir. Birçok bilim insanı Doğu (Çağatay) Türkçesini çeşitli tasnif ve tanımlarla sınırlamaya çalışmıştır. Bunlardan en dikkate değer, Çağatayca'yı Karahanlı ve Harezm (Kıpçak-Oğuz) Türkçelerinden sonra, Orta Asya edebî Türkçesinin üçüncü dönemi olarak 14-20. yüzyıllar arasına yerleştiren A. N. Samoyloviç'in görüşü olmuştur. A. N. Samoyloviç'in görüşlerini daha da geliştiren J. Eckmann'a göre ise Çağatay Türkçesi, Türk dili tarihinin 15- 20. yüzyıllar arasını kapsayan edebî Türk yazı dilidir. Nevâyî ise Çağatay Türkçesini sadece Çağatay Han'ın hâkim olduğu coğrafyada konuşulan edebî dil olarak tanımlamıştır.

Eserlerindeki dil için de *Türkî*, *Türkçe*, *Türk(i) tili*, *Türkî lafzı*, *Türk elfâzı*, *Türkçe til* terimlerini kullanmıştır. Bu bakımdan Çağatay Türkçesini, yalnızca Çağatay Han'ın hâkim olduğu coğrafyada konuşulan edebî dil olarak değerlendirmek doğru olacaktır. Doğu Türkçesi ise Deşt-i Kıpçak, Türkistan ve Hint alt kıtasını içine alan daha geniş bir coğrafi bölgede ortak yazı dili olarak kullanılmıştır. 16. yüzyıldan sonra Timürlülerin tek bir merkezi temel alan siyasî oluşumu sonlandıktan sonra bu coğrafyadaki boylar tarafından kurulmuş hanlıklar merkezinde (Astrahan, Hive, Hokand, Özbek Hanlığı) Doğu Türkçesi, 19. yüzyıl ortalarına kadar kullanılmaya devam etmiştir. Buna göre

* Doktora Öğrencisi, İstanbul Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları, burcu-yilmazz@hotmail.com ORCID: 0000-0001-6813-8725, İstanbul / TÜRKİYE

Başvuru/Submitted: 17/01/2023

Kabul/Accepted: 13/04/2023

Doğu Türkçesini Orta Türkçe döneminden (11- 16. yüzyıl) itibaren incelenmeye başlanan, 16. yüzyıl itibariyle Timürlü sülalesinin siyasî birliği zamanında Nevâyî ile birlikte ortak yazı dili hâline gelerek Yeni Türkçe dönemi (16- 20. yüzyıl) içinde değerlendirilmeye devam edilen ve 19. yüzyıla kadar ortak yazı dili olarak varlığını sürdüren edebî dil olarak tanımlayabiliriz (Temel Alemdar, 2018, s. 7-9).

Doğu (Çağatay) Türkçesi 15-20. yüzyıllar arasında kullanılmıştır ve kendi içerisinde Klasik Öncesi Devir (14. yüzyıldan 15. yüzyılın ikinci yarısına kadar) , Klasik Devir (15. yüzyılın ikinci yarısından 17. yüzyıla kadar) ve Klasik Sonrası Devir (17. yüzyıldan 20. yüzyıla kadar) olmak üzere üç aşamada sınıflandırılmaktadır. Çoğu araştırmacı tarafından Çağatay Türkçesi adı verilen bu Türk yazı dili dönemi, bu çalışmada Doğu Türkçesi terimi adı altında incelenmiştir. Doğu Türkçesi bu kitapta, Temel Alemdar ve Yıldızlı tarafından, “Doğu Türkçesi, özelde Çağatay Hanlığı ile ilişkilendirilmiş olup Türk dilinin tarihî süreci olarak Çağatay Türkçesi dönemi şeklinde sınıflandırılmıştır.” şeklinde açıklanmıştır. Geç dönem Doğu Türkçesi terimiyle ise bu kitapta, Doğu Türkçesinin Klasik Sonrası Devri (17. yüzyıldan 20. yüzyıla kadar) kastedilmektedir.

Doğu Türkçesi döneminde Lütî, Gedâî, Sekkâkî, Ali Şîr Nevaî gibi ediplerin yanında Ebulgazi Bahadır Han, Hüseyin Baykara, Babür Şah, Şeybanî Han gibi Türkçe eserler yazan hükümdarların da bulunması, ortak yazı dilinin devlet dili mertebesinde işlerlik kazanması ve Doğu Türklüğünün yazı dilinin güçlenerek gelişmesi adına kritik bir öneme sahiptir. Doğu Türkçesi 18. yüzyıldan itibaren farklılaşma sürecine girmiştir. Bir yanda Özbek Türkçesine (19. yüzyıl sonları ile 20. yüzyıl başları) ait özellikler kendisini gösterirken, öte yanda Yeni Uygur Türkçesi (19. yüzyıl sonları ile 20. yüzyıl başları) özelliklerinin yazı diline girmeye başladığı izlenmektedir. 19. yüzyıl sonlarına doğru biri Özbekistan’da öteki de Doğu Türkistan’da olmak üzere aynı kökten iki ayrı yazı dili ortaya çıkmıştır. Böylece Doğu Türkçesi artık Türkistan’ın müşterek yazı ve edebiyat dili olmaktan çıkmış Özbek dili ve Uygur dili resmî adlarıyla çağdaş iki lehçe hâline gelmiştir (Yücel, 2001, s. 35-66). Çağdaş Uygur Türkçesi, Çin Halk Cumhuriyeti’nin sınırları içinde, Doğu Türkistan’da yaşatılmaya çalışılmaktadır.

Bu çalışmaya konu olan yapıt, Doğu Türkistan’da kaleme alınmış olup Doğu Türkçesinin klasik dönem sonrası dil özelliklerini gösterir. Metinde Doğu Türkçesinin genel dil bilgisi özelliklerinin yanında yerel ses ve şekil özelliklerinin de olduğu görülür. Tespit edilen bu özellikler incelendiğinde metnin Doğu Türkçesinden Çağdaş Uygur Türkçesine geçişin ilk evrelerine ait olmasıyla birlikte Çağdaş Uygur Türkçesine geçişin temsilcisi bir eser olma hüviyetinde olduğu da söylenebilir.

Üç Hikâye (Geç Dönem Doğu Türkçesi) adlı çalışma “Giriş”, “Dilbilgisi İncelemesi”, “Metnin Çeviri Yazısı” ve “Dizinler” olmak üzere dört bölümden oluşmaktadır. Çalışmanın sonunda eserin tıpkıbasımı da ek olarak sunulmuştur. Çalışmanın Giriş bölümü Muhammed Emin Yıldızlı, Dilbilgisi İncelemesi bölümü Emine Temel Alemdar, Metin ve Dizinler bölümleri ise Muhammed Emin Yıldızlı ile Emine Temel Alemdar’ın ortak çalışmalarıyla hazırlanmıştır. Çalışmanın Giriş bölümünde; “Türkçenin Tarihî Dönemlerinde Kavram Olarak Hikâye”, “Türk Edebiyatında Hikâye Türünün Gelişimi”, “Türklerde Hikâye Anlatma Geleneği ve Tahkiye Üslubu”, “Eserin

Tavsifi", "Eserin Sahası ve Dili", "Eserin Aktarımı" olmak üzere altı alt başlık altında inceleme yapılmıştır. *Dilbilgisi İncelemesi* bölümünde eser "Yazım", "Ses Bilgisi", "Biçim Bilgisi" ve "Söz Dizimi" olmak üzere dört alt başlık altında ele alınmıştır. *Metnin Çeviri Yazısı* bölümünde, eser transkripsiyon alfabesi ile Latin harflerine aktarılmıştır. Eserin *Dizin* bölümü ise "Dizin", "Özel Adlar Dizini" ve "Arapça ve Farsça Ayetler ve İbareler Dizini" olarak hazırlanmıştır.

Birinci bölüm yani "Giriş" kısmında "Türkçenin Tarihî Dönemlerinde Kavram Olarak Hikâye" alt başlığında hikâye kavramı ile ilgili olarak Türkçenin tarihî metinleri ve sözlükleri taranmış ve kavram alanına giren Türkçe kökenli isimlerin yanında başka dillerden geçen alıntı kelimeler ve fiiller olduğu tespit edilmiştir. Türkçe kökenli kelimelerden özellikle *ötkünç*, *ötük*, *ötkün* gibi kelimelerin Türkçenin tarihî seyri içerisinde nerdeyse kesintisiz bir şekilde Anadolu ağızlarına kadar varlığını, anlam alanını bazen daraltarak bazen de genişleterek, kullanımdan düşmeden sürdürmesi kavramın Türk edebiyatı tarihi açısından "terim" olarak değerlendirebileceğine işaret ettiği sonucuna varılmıştır. "Türk edebiyatında hikâye türünün gelişimi" adlı ikinci alt başlıkta ise önce *hikâye* kelimesinin sözlüklerdeki tanımı verilmiş ardından Türk yazı dilinin bazı dönemleri ve bazı bilim insanlarının görüşleri tanık gösterilerek hikâye kavramı içerisinde değerlendirilebilecek tahkiyeye dayalı edebiyat türlerinin neler olduğu belirtilerek, Türk edebiyatında hikâye türünün sınırları çizilmeye çalışılmıştır. "Türklerde Hikâye Anlatma Geleneği ve Tahkiye Üslubu" adlı üçüncü alt başlıkta ise edebî tür olarak hikâye kavramı, Türk dilinin tarihî dönem metinlerinden örnekler verilerek suretiyle incelenmiş ve hikâye türünün tarihselden moderne nasıl bir gelişim süreci izlediği ortaya konulmuştur:

Köktürkçe Dönemi (6-9. yüzyıl): *Tunyukuk Âbidesi*

Eski Uygur Türkçesi Dönemi (9-11. yüzyıl): *Prens Kalyanamkara ve Papamkara Hikâyesi*

Karahanlı Türkçesi Dönemi (11-13. yüzyıl): *Kutadgu Bilig*

Harezmi-Altın Orda Türkçesi Dönemi (13-14. yüzyıl): *Nehcü'l-Ferâdîs*

Doğu Türkçesi Dönemi (Çağatay Türkçesi) (14. yüzyılın ikinci yarısı-20. yüzyıl): *Bâbürnâme*

Eski Oğuz Türkçesi Dönemi (13-15. yüzyıl): *Şeyyâd Hamzâ Yûsuf ve Zelihâ*

Osmanlı Türkçesi Dönemi (15. yüzyıl sonu-20. yüzyılın başı): İsmail B. Ali *Câmi'ü'l-Hikâyât*

Giriş bölümünün dördüncü alt başlığı olan "Eserin Tavsifi" kısmında, eserde yer alan üç tane hikâyenin konusu başta olmak üzere çeşitli vasıfları belirtilmiş, ardından "Eserin Türü", "Eserin Müellifi", "Yazılış Tarihi ve Yeri", "Yazmanın Fizikî Özellikleri" ve "Jarring Koleksiyonu" alt başlıklarıyla esere ait nitelikler detaylıca sunulmuştur. "Eserin Sahası ve Dili" adlı bölümün beşinci alt başlığında ise metinde görülen ve öne çıkan:

Doğu Türkçesinin dil özellikleri:

Durum eklerinden önce gelen zamir n'sinin kalkması: 'ömride (3b/10), şehride (5b/5), tilidin (7b/6).

-k- > -h- değişimi: okşa- > oħşat- (5a/5), yaqşı > yahşı (7a/11) vb...

Çağdaş Uygur Türkçesine geçiş sürecinin etkisini gösteren özellikler:

Doğu Türkçesinde ilk hecede kapalı e (é) ile yazılan kelimelerden birçoğunun bu metinde e ünlüsü ile yazıldığı görülür; é > e : bés > beş (1a/9), bér > ber- (8a/6), kéçe > keçe

Çağdaş Uygur Türkçesinde -b- > -y- şeklinde gelişen damaksılaşma adlı ses olayı görülür. Metinde bir örneğine rastlanmıştır: (ET) eb > öy (3b/14) vb...

Oğuz Türkçesinin bazı morfolojik ve fonetik etkileri:

İkinci hecenin başındaki -g / -ğ ünsüzünün düşmesi: eşgek > eşekleringiz (1b/15), kergék > kerek (10b/6).

t- > d- değişimi: Doğu Türkçesinde büyük oranda kelime başındaki t'ler korunmuştur. Birkaç kelimedede ise Oğuz edebi dilinin etkisiyle söz başında t- > d- tonlulaşması görülür: dağu (2a/4), dedi (6a/12), dék (11a/12) vb...

ortaya konmuştur. Söz konusu metnin geçiş dönemi özelliği taşıması bakımından bu üç dönemin dil unsurlarını bünyesinde barındırıyor olması oldukça tabiidir. İncelenen bu metnin tespit edilen ve öne çıkan tüm bu dil özellikleri dikkate alındığında "Doğu Türkçesinin Klasik Dönem Sonrası" içinde değerlendirilmesinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır. Giriş bölümünün son alt başlığı olan "Eserin Aktarımı" kısmında, eseri oluşturan; Kumarbazın Hikâyesi ve Endicanlının Hikâyesi adlı ikisi manzum ve Kadı ile Hırsızın Hikâyesi adlı bir mensur olmak üzere üç hikâyenin Türkiye Türkçesine aktarımı verilmiştir.

İkinci bölüm olan "Dilbilgisi" İncelemesi bölümünde eser "Yazım Özellikleri", "Ses Bilgisi", "Şekil Bilgisi" ve "Söz Dizimi" olmak üzere dört alt başlık altında ele alınmıştır. Bu bölümde yazma eserin fonetik, morfolojik ve sentaktik yönlerden öne çıkan dil özellikleri metinden örnekler verilmek suretiyle gösterilmiştir. Geç dönem Doğu Türkçesinin ses, şekil ve ağız özelliklerini barındırması açısından eser, alana katkı sağlayacak zenginliktedir. Eserin "Yazım Özellikleri"; "Ünlülerin Yazılışı", "Ünsüzlerin Yazılışı", "Ödünçleme Kelimelerin Yazımı", "Eklerin Yazımı", "Bitişik Yazımlar", "Diğer Yazım Özellikleri" ve "Çeviri Yazıda Göz Önüne Alınan Hususlar" olmak üzere toplam yedi alt başlıkta incelenmiştir. Bu bölümde yer alan "Ödünçleme Kelimelerin Yazımı" alt başlığında önemli bir tespit yapılmıştır. Metinde bazı ödünçleme kelimelerin uzun olmayan ünlülerinin de "elif" (l), "vav" (v) ve "yâ" (y) harfleriyle gösterildiği tespit edilmiştir. Bu durum, bize metnin imlasında Türkçeleştirme temayülünün olduğunu göstermektedir. Ayrıca bu tür farklı yazımların, "III. Metnin Çeviri Yazısı" bölümünde sayfa altı dipnot verilmek suretiyle belirtilmesi de bu tespitlerin detaylıca sunulması bakımından önem arz etmektedir. "Metnin Ses Bilgisi"; "Ünlüler" ve "Ünsüzler" olmak üzere iki alt başlıkta incelenmiştir. "Şekil Bilgisi"; "İsimler", "Sıfatlar", "Zamirler", "Zarflar", "Edatlar", "İsim Fiiller", "Sıfat Fiiller", "Zarf Fiiller", "Fiil Çekimi" olmak üzere dokuz alt başlıkta anlatılmıştır. "Söz Dizimi"; "Yapısına Göre Cümleler", "Cümlelerin Türüne Göre Cümleler", "Yüklem Türüne Göre Cümleler", "Anlamına Göre Cümleler" olmak üzere dört alt başlıkta incelenerek Doğu Türkçesinin sentaktik yapısı ortaya

konulmuştur. Bu kitabın “Dilbilgisi İncelemesi” bölümünü önemli kılan özelliklerinden biri, ilk defa Geç Dönem Doğu Türkçesi üzerine ayrıntılı gramer tahlili yapıyor olmasıdır.

Üçüncü bölüm olan “Metnin Çeviri Yazısı” kısmında, ikisi manzum ve biri mensur olmak üzere toplam üç hikâyeden oluşan yazma eser, Arap harfli orijinal metinden, transkripsiyon alfabesi ile Latin harflerine aktarılmıştır. Metnin transkripsiyonunda Geç Dönem Doğu Türkçesinin edebî dil hususiyetleri ile Çağdaş Uygur Türkçesi ağzlarındaki kullanımların esas alındığını görmekteyiz. Metinde geçen bazı kelimelerin yazımlarına dair detaylar ve açıklamalar bu bölümde sayfa altı dipnot verilmek suretiyle belirtilmiştir.

Dördüncü ve son bölüm olan “Dizinler” bölümü, “Dizin ile İlgili Açıklamalar”, “Dizin”, “Özel Adlar Dizini”, “Arapça ve Farsça Ayetler ve İbareler Dizini” olmak üzere dört alt başlık ile sunulmuştur. “Dizin ile İlgili Açıklamalar” alt başlığında dizinde takip edilen metot, dizinde kullanılan yöntem ve dizinin kuruluş süreci 13 madde ile izah edilmiştir.

“Dizin” alt başlığında yer alan metnin dizininde madde ve ekler alfabetik olarak sıralanmıştır. Yabancı kökenli kelimelerin köken bilgisi anlamdan önce kısaltma kullanılarak verilmiştir. Sözlüklü bir dizinden oluşan bu bölümde kelimeler, metinde her geçtiği cümledeki anlamı ayrı ayrı ele alınarak bütün anlamlarıyla birlikte detaylı olarak verilmiştir. Örneğin *al-* fiilinin metinde 10 ayrı anlamda kullanıldığını görüyoruz. Bunun gibi diğer kelimelerin de metindeki anlamlarının tüm detayı ile verilmesi, okuyucuya anlamını bulmak istediği kelimeyi net bir şekilde sunarak kolaylık sağlayacaktır.

al - 1. Bir nesneyi el ile ya da bir araçla tutarak bulunduğu yerden ayırmak, çekmek, kaldırmak, almak 2. elde etmek, temin etmek 3. bir şeye hak kazanmak, sahip olmak 4. fethetmek, zapt etmek 5. ele geçirmek, zapt etmek 6. kabul etmek 7. (bir kimseyle) evlenmek 8. kazanmak, iktisap etmek 9. değiş tokuş etmek 10. etkisi altına almak, kendine çekmek.

“Özel Adlar Dizini” alt başlığında metinde geçen özel isimler alfabetik sırayla ve metindeki anlamına bağlı kalınarak ortaya konulmuştur. “Arapça ve Farsça Ayetler ve İbareler Dizini” alt başlığında önce Arapça Ayetler Dizini verilmiştir. Arapça Ayetlerin yazılıp altına anlamlarının ayrıntılı açıklaması yapıldıktan sonra bu ibarelerin hangi sure ve ayette geçtiği parantez ile gösterilmiştir. Daha sonra ise Arapça ve Farsça İbareler Dizini verilmiştir. Bu kısımda Arapça ibarelerin karşılıkları, metinde kullanıldıkları anlamlara bağlı kalınarak düzenlenmiştir. “Özel Adlar Dizini” ve “Arapça ve Farsça Ayetler ve İbareler Dizini” alt başlıklarının “Dizin” alt başlığından ayrı sunulması, kitabın yazarlarının metnin sözlük düzeninde detaylı ve özenli bir çalışma yürüttüğünü göstermektedir. Bu durum da okuyucuya, metnin semantik yönden değerlendirilmesinde şeffaf ve konforlu bir deneyim sunmaktadır. Metni anlaşılır ve işlevsel kılan dizin bölümünün detaylı ve aşamalı bölümleri bu çalışmayı değerli kılan yönlerden biridir.

Çalışmanın sonunda eserin tıpkıbasımı da ek olarak sunulmuştur.

Muhammed Emin Yıldızlı ile Emine Temel Alemdar'ın *Üç Hikâye (Geç Dönem Doğu Türkçesi)* neşri, "Dilbilgisi İncelemesi", "Tıpkıbasım(ek)", "Metnin Çeviri Yazısı" ve "Dizin" gibi inceliklerle işlenmiş bölümlerinin yanı sıra oldukça detaylı hazırlanan "Giriş" bölümüyle de dikkat çekmektedir. Türkçenin tarihî ve edebî dönemlerinde hikâye kavramı ve hikâye türünün gelişiminin analizinden başlayıp metindeki üç hikâyenin Türkiye Türkçesine aktarımı verilerek son bulan oldukça geniş ve tatminkâr bir giriş bölümü ile karşılaşmaktayız.

Doğu Türkçesinin klasik dönem sonrası içinde yani geç dönem Doğu Türkçesi dönemi olarak değerlendirilen bu eser, Doğu Türkçesinin temel ses, şekil ve cümle bilgisi özelliklerini taşımakla birlikte hem söz varlığı hem de yapı bilgisi bakımından yerel ağız unsurlarının da etkisini yoğun bir şekilde hissettirmektedir. Bunun yanında Çağdaş Uygur Türkçesine geçiş evresinin fonetik, morfolojik ve sentaktik dil özelliklerini de yansıtmaktadır. Bu yönden bakıldığında kitapta işlenen eser, Klasik Sonrası Doğu Türkçesi Dönemi edebî ürünü olmakla birlikte Çağdaş Uygur Türkçesine geçişin de temsilcisi bir eser olma özelliğine sahiptir. Bu durumun çalışmayı önemli kılan niteliklerden biri olduğunu söylemek mümkündür.

Çalışmanın "Dilbilgisi İncelemesi" bölümünde yer alan "Yazım Özellikleri" başlığının "Ödünçleme Kelimelerin Yazımı" alt başlığında önemli bir tespit yapılmıştır. Türkçe kökenli kelimelerde ünlü harfler çoğunlukla "elif" (ا, آ), "vav" (و) ve "yâ" (ي, ی) harfleriyle gösterilirken yabancı kökenli kelimelerde sadece uzun olan ünlüler bu harflerle gösterilir. Ödünçleme kelimelerde normal uzunluktaki ünlü harfler imlada gösterilmez. Metindeyse bazı ödünçleme kelimelerin uzun olmayan ünlü harflerinin de "elif" (ا, آ), "vav" (و) ve "yâ" (ي, ی) harfleriyle gösterildiği tespit edilmiştir. Örnek:

mis (ميس : مس) 1b/10

îmin (ايمين : ايمن) 7b/6,8

izâr (ايزار : ازار) 12a/2

Bu durum da bizlere metnin imlasında bir Türkçeleştirme eğiliminin söz konusu olduğunu göstermektedir. Ayrıca günümüzde Çağdaş Uygur Türkçesinde de kısa ünlüler imlada gösterilmektedir. Hatta birçok Arapça ve Farsça ödünçleme kelimedeki uzun ünlülerin Çağdaş Uygur Türkçesinde kısaldığını bilmekteyiz:

Cari < Ar. Cârî, Cay < Far. Cây, Cinaza < Ar. Cenâze, Casarat < Ar. Cesâret (Coşkun, 1998, s. 816).

Buna göre Klasik Sonrası Dönem metninin imlasında bir Türkçeleştirme eğilimi tespit edilmesi söz konusu iken Klasik Sonrası Dönemin devamı niteliğinde olan Çağdaş Uygur Türkçesinin imlasında da Ödünçleme kelimelerdeki Türkçeleştirme eğiliminin ortaklığı dikkat çekmektedir.

Çalışmada detaylı bir içindekiler tablosunun varlığı okuyucunun işini kolaylaştırırken, her bölümün inceliklerle işlenerek ve geniş bir şekilde ele alınmış olması çalışmayı zenginleştiren bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Doğu Türkçesinin klasik dönem sonrası içinde yani geç dönem Doğu Türkçesi dönemi olarak değerlendirilen bu eser, bir geçiş dönemi eseri olduğu için içerisinde Oğuz Türkçesi ve

Çağdaş Uygur Türkçesi dönemlerine ait gramer özellikleri de barındırmaktadır. İlk defa Geç dönem Doğu Türkçesi üzerine ayrıntılı gramer tahlili yapılmış olmasının yanında bu üç dönemin gramer özelliklerini aynı inceleme altında okuyucuya gösteren bir çalışma olması da çalışmayı değerli kılan özelliklerden biri olmuştur.

Kaynakça

- Coşkun, V. (1998). Yeni Uygur Türkçesinde ünlülerin sınıflandırılması ve ünlü değişimleri. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, (6), 808-818. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tdded/issue/12716/154819>
- Temel Alemdar, E. (2018). *Doğu Türkçesi (14-16. yy.) cümle ve sözcük öbekleri*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Yıldızlı, M. E. & Temel Alemdar, E. (2022). Üç hikâye (Geç dönem Doğu Türkçesi). İstanbul: Doğu Kütüphanesi, 1. Baskı, 252 s.
- Yücel, B. (2001). Doğu Türkçesinin gelişme dönemleri. *Türk Dili ve Edebiyatı Makaleleri*, Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas, 35-66.